

Dr hab. Tomasz Jurczak, Prof. UŁ, Katedra UNESCO Ekohydrologii i Ekologii Stosowanej,
Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego

Dr Agnieszka Rzeńca, Katedra Gospodarki Regionalnej i Środowiska, Wydział Ekonomiczno-
Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki

Wprowadzenie

Miasta zajmują zaledwie dwa procent powierzchni lądów i są naturalnym środowiskiem życia blisko 60% ludności Świata. Zużywają ponad dwie trzecie światowej energii i odpowiadają za ponad 70% globalnych emisji CO₂ (https://www.c40.org/why_cities). Koncentracja ludności wywołuje efekt „zatłoczenia” miasta, a ograniczanie terenów zieleni poprzez intensyfikację zabudowy, wszechobecna „betonoza”, spalanie paliw kopalnych oraz indywidualny transport samochodowy prowadzi do powstania miejskich wysp ciepła (MWC, UHI – Urban Heat Island), zjawiska szczególnie niekorzystnie wpływającego na zdrowie i samopoczucie osób starszych oraz dzieci. Według ostatnich wytycznych WHO dotyczących jakości powietrza, oszacowano, że ok. 77% osób mieszkających w miastach UE było narażonych na uznane za szkodliwe dla zdrowia ludzkiego stężenie PM_{2,5} (Air Quality in Europe 2019).

Kluczowym wyzwaniem dla społeczności miast w XXI w., jest nade wszystko ograniczanie emisji CO₂, gazu cieplarnianego, wywołujące daleko idące globalne konsekwencje zmian klimatu, które najbardziej odczuwane są jednak lokalnie - skutki upałów, deszczów nawalnych, smogu. Mieszkańcy mogą aktywnie działać na rzecz budowania neutralności klimatycznej w skali lokalnej oraz mobilizować władze lokalne do podejmowania skutecznych działań. Dlatego też **tematem II Łódzkiego Panelu Obywatelskiego jest znalezienie odpowiedzi na pytanie: W jaki sposób zredukować szkodliwą emisję gazów cieplarnianych na terenie Łodzi o 55% do 2030 roku?**

Deszcz nawalny w Łodzi w 2018 r.

Źródło: Gazeta.pl; Foto: Stefan Brajter

Susza w Łodzi w 2015 r.

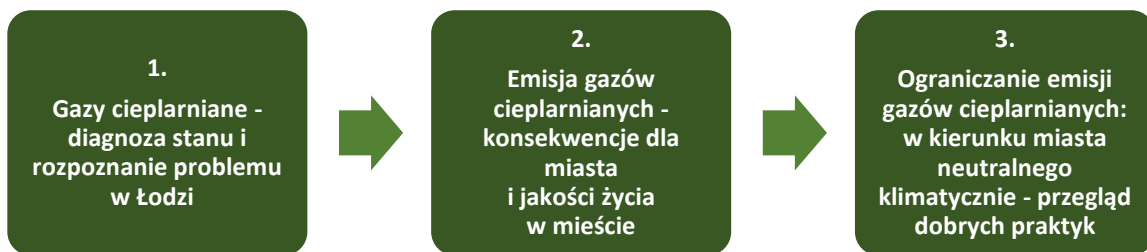

Źródło: expressilustrowany.pl; Foto: Paweł Lacheta

Zakres merytoryczny Panelu dostosowany został do specyficznych uwarunkowań i potrzeb Łodzi i jej mieszkańców. Punktem wyjścia do panelowych spotkań edukacyjnych było rozpoznanie problemu emisji gazów cieplarnianych w Łodzi tj. wskazanie źródeł zanieczyszczeń i określenie stanu jakości powietrza (1) oraz określenie konsekwencji dla miasta i jakości życia w mieście (2). Dlatego też podczas pierwszego spotkania realizowaliśmy tematy:

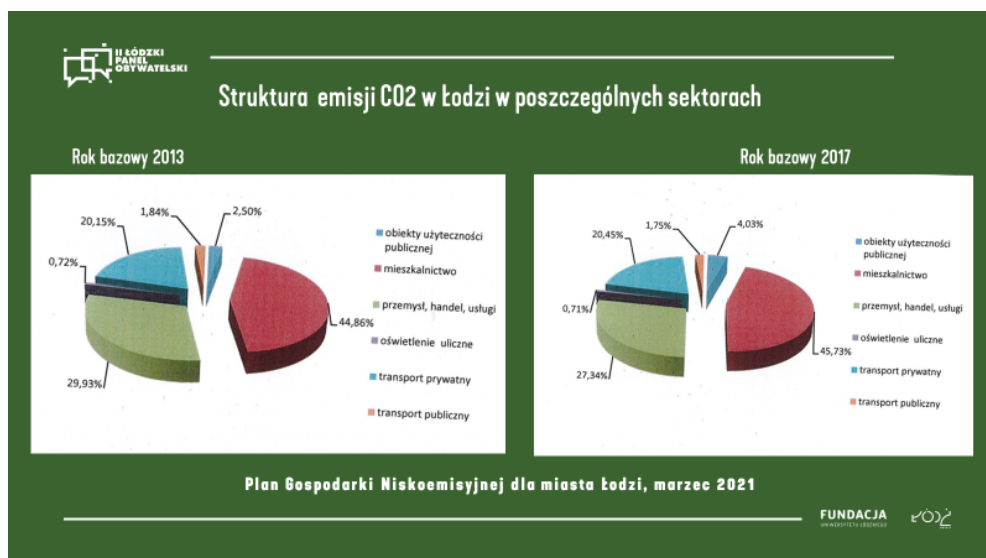
1. Miasta a efekt cieplarniany – przegląd współczesnych ustaleń naukowych
2. Emisja gazów cieplarnianych - konsekwencje dla zdrowia mieszkańców
3. Kapitał naturalny miasta jako klucz do zdrowia mieszkańców i przyrody

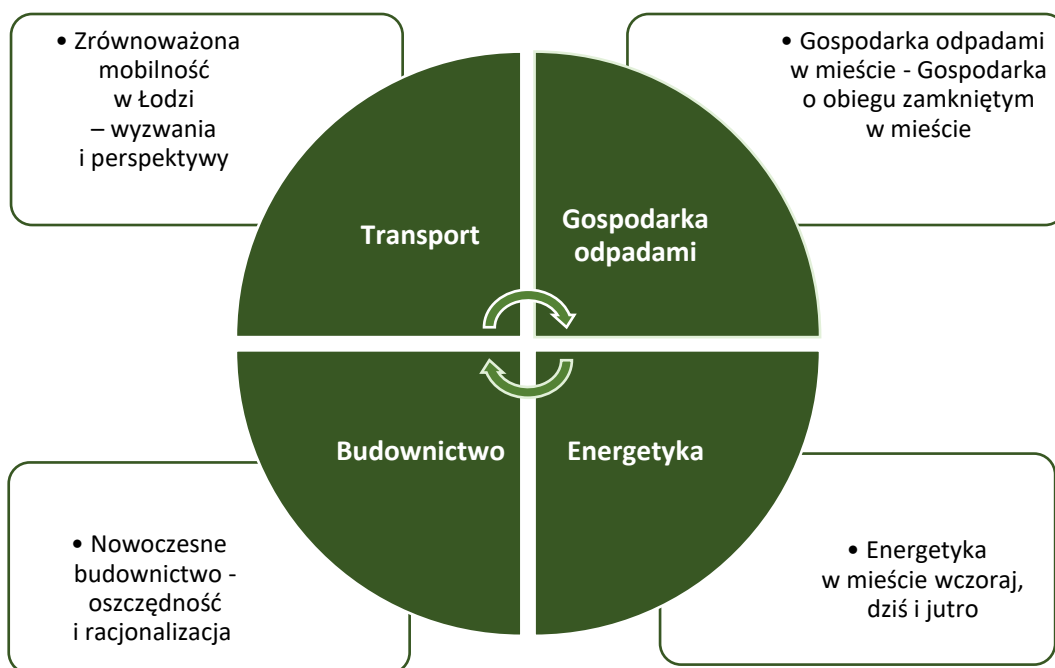
Zakres merytoryczny II Łódzkiego Panelu Obywatelskiego

Źródło: opracowanie własne.

Dwa kolejne spotkania koncentrowały się na tematyce ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz przeglądzie dobrych praktyk, a ich zakres tematyczny jest pochodną głównych źródeł emisji CO₂.

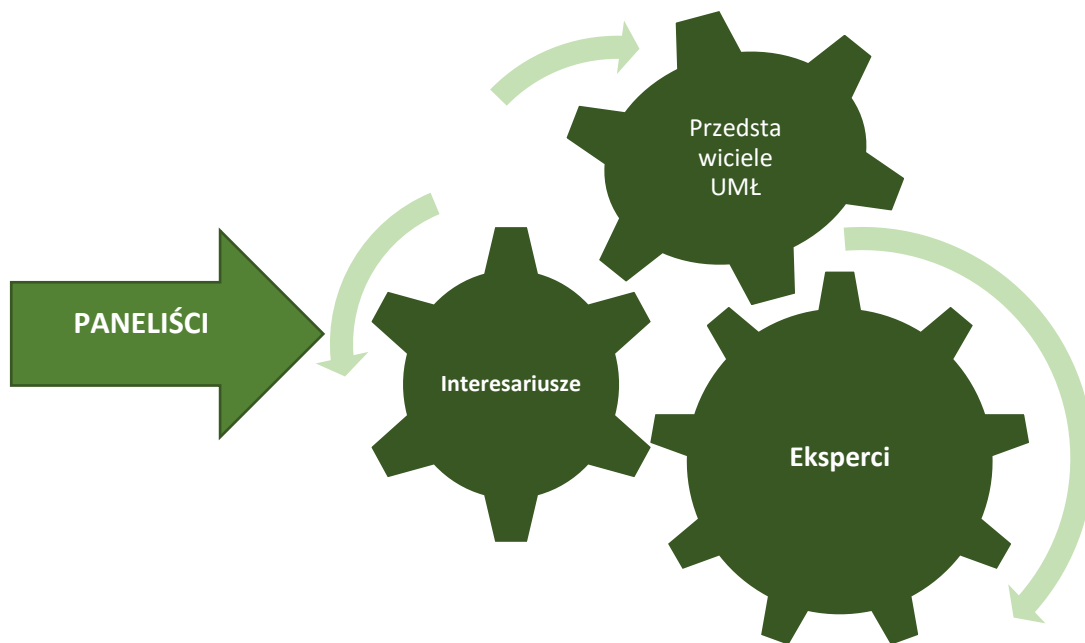

Istotnym elementem spotkań edukacyjnych był głos interesariuszy oraz przedstawicieli Urzędu Miasta Łodzi.

Ponadto należy podkreślić, że tematyka Panelu wiąże się z kluczowymi celami i dokumentami Unii Europejskiej tj.:

- Europejski Zielony Ład (Green Deal) to pakiet inicjatyw politycznych, których celem jest wprowadzenie UE na ścieżkę zielonej transformacji, której ostatecznym celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku.
- pakiet aktów prawnych pod wspólnym szyldem Gotowi na 55 (Fit for 55), który wyznacza kierunki osiągnięcia celu redukcji emisji w Unii Europejskiej o 55% do 2030 rok. Odnosi się do sektora transportowego, budownictwa, energetyki i sektora odpadów.
- celami polityki spójności na lata 2021–2027, tj. propagowanie czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.

II Łódzki Panel Obywatelski jest platformą współpracy pomiędzy mieszkańcami i użytkownikami miasta na rzecz nowych, innowacyjnych rozwiązań sprzyjających budowaniu neutralności klimatycznej Łodzi. Udział i wsparcie Ekspertów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i obywatelski angażujących się w życie miasta stanowi ważny etap budowania miasta obywatelskiego.

Przygotowane Kompedium wiedzy II Łódzkiego Panelu Obywatelskiego ma usystematyzować wiedzę Panelistów oraz być inspiracją do prac nad rekomendacjami.

Materiały dodatkowe

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/how-the-eu-is-fighting-climate-change_B01ESN190923